

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3/2544

นายธวัช ศรีสุวรรณ ฎีกา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9,
พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มาตรา 25

ย่อ / หลักกฎหมาย

ไม่มีย่อสั้น

คำพิพากษา

(สำเนา) คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๓/๒๕๔๔ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ศาลปกครองกลาง ระหว่าง ศาลจังหวัดชัยนาท การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการศาลปกครองกลางโดยสำนักงานศาลปกครองได้ส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกรณีที่ศาลหนึ่งไม่รับฟ้อง เพราะเห็นว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง เมื่อมีการฟ้องคดีต่ออีกศาลหนึ่งแล้ว ศาลดังกล่าวเห็นว่าคดีนั้นไม่อยู่ในเขตอำนาจเช่นกัน ให้ศาลนั้นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ข้อเท็จจริงในคดี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อน อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท โดยนายธวัช ศรีสุวรรณ ฎีกา เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังไโก่เลื่อน อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท เครื่องหมายประจำตัว หมายเลข ๕ ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อนได้ประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้สมัครเครื่องหมายประจำตัวหมายเลข ๓ และหมายเลข ๔ เป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ผู้ร้องจึงได้ยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อนต่อศาลจังหวัดชัยนาท อ้างว่า คณะกรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยวินิจฉัยให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้กับผู้ร้องซึ่งเป็นบัตรลงคะแนนที่สามารถนับคะแนนได้เป็นบัตรเสีย เป็นผลให้ผู้ร้องได้คะแนนน้อยกว่าที่เป็นจริงและไม่ได้รับเลือกตั้ง และขอให้ศาลจังหวัดชัยนาทได้สวนและเปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อพิจารณาบัตรลงคะแนนและนับคะแนนใหม่หรือมีคำสั่งเพิกถอนการเลือกตั้ง เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังไโก่เลื่อน อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาทใหม่ต่อไป ศาลจังหวัดชัยนาทเห็นว่า กรณีตามคำร้องมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อันเป็นคดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ผู้ร้องจึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเพื่อคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไโก่เลื่อน ซึ่งศาลปกครองกลางเห็นว่า ตาม

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในระหว่างที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและ
ผู้บริหารท้องถิ่น ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมาใช้บังคับกับการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยอนุโลม" และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาลพุทธศักราช ๒๔๘๘ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อศาลได้รับคำร้อง
คัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยเร็ว ."
ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่ดำเนินการพิจารณาคดีแพ่งโดยใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่งเป็นหลักจึงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีดังกล่าว ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับคำฟ้องนี้
ไว้พิจารณา คำวินิจฉัย ปัญหาที่ต้องพิจารณา คือ ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคำร้อง
คัดค้านการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่
๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือ
ศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่า การคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะเป็นการคัดค้านคำสั่งทางปกครอง เมื่อผู้ร้องอ้างว่า
คณะกรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย
ที่กำหนดไว้ จึงเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๔๕ วรรคสาม บัญญัติว่า "หลักเกณฑ์และวิธีการ
สมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น" แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่นใช้บังคับ กรณีจึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า "ในระหว่างที่
ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้นำกฎหมายว่าด้วย
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
โดยอนุโลม" ดังนั้น การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องนำกฎหมายว่าด้วย
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า "ภายในสิบห้าวัน นับตั้งแต่เทศบาลประกาศผล
ของการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบคนก็ดี ผู้สมัครคนใดก็ดี ในเขตเลือกตั้งใด เห็นว่า
การเลือกตั้งในเขตนั้นเป็นไปโดยมิชอบ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขต
อำนาจ เพื่อขอให้สั่งว่าบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดมิได้รับเลือกตั้งโดยชอบ และหรือว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดย
ชอบ หรือว่าไม่มีบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบ" และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
"เมื่อศาลได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่งโดยเร็ว " เป็นการบัญญัติให้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
อันเป็นวิธีพิจารณาคดีในศาลยุติธรรม ซึ่งวิธีพิจารณาคดีถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนิน
กระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปตามความมุ่งหมายของกฎหมาย หากให้ศาลปกครองต้องตัดสิน
คดีปกครองโดยใช้วิธีพิจารณาความแพ่งแทนที่จะใช้วิธีพิจารณาคดีปกครองย่อมจะไม่สอดคล้อง

กับระบบและความมุ่งหมายของกฎหมาย ดังนั้น ศาลยุติธรรมจึงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๒มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ตามนัยคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑/๒๕๔๔ จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไก่อเลื้อน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทของนายธวัช ศรีสุวรรณภรณ์ ผู้ร้อง อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดชัยนาท (ลงชื่อ) สันติ ทักกราล (ลงชื่อ) เฉลิมชัย เกษมสันต์ (นายสันติ ทักกราล) (หม่อมหลวงเฉลิมชัย เกษมสันต์) ประธานศาลฎีกา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลยุติธรรม (ลงชื่อ) อักขราทร จุฬารัตน (ลงชื่อ) โภคิน พลกุล (นายอักขราทร จุฬารัตน) (นายโภคิน พลกุล) ประธานศาลปกครองสูงสุด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลปกครอง (ลงชื่อ) พลโท สมัยรบ สุทธิวาทนฤพุมิ (ลงชื่อ) พลโท อาชวัน อินทรเกสร (สมัยรบ สุทธิวาทนฤพุมิ) (อาชวัน อินทรเกสร) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลทหาร (ลงชื่อ) พรชัย รัศมีแพทย์ (นายพรชัย รัศมีแพทย์) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๔

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3/2544>